

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Zakaj se kmetom slabo godi?

Brezbržnost za javne zadeve in za javno življenje. — Pomanjkanje trdne in enotne kmetijske organizacije. — Kmetijska nesloga

Dandanes je boj za obstanek in boj za košček vsakdanjega kruha silno hud; hud za vse stanove in poklice, zlasti pa za kmeta. Dočim pa si drugi stanovi le še znajo kako pomagati, drži kmet večinoma roke navskriž in samo mirno in potrpežljivo gleda in čaka, kaj bo.

To pa ni dobro in ne more biti dobro. Pregovor pravi: pomagaj si sam in Bog ti bo tudi pomagal. To se pravi: če si ne upaš ali ne znaš pomagati sam, tudi Boga ni treba klicati na pomoč.

Zgodovina slovenskega naroda je res prav lepa in zanimiva, je pa tudi silno žalostna. Žalostna je zlasti zgodovina slovenskega kmetstva. Naš kmetijski rod je dolga stoletja tlačani in roboval tuji gospodi, tako da se niti gospodarsko niti politično ni mogel dvigniti in se postaviti na lastne noge. Šele v drugi polovici 19. stoletja je tudi na slovenske kmete posijal skromen žarek svobode, a niti tega niso znali naši ljudje izkoristiti, kakor bi bilo potrebno, pač pa so zanesli med kmete največjo nesrečo s tem, da so jih po tujem (avstrijskem) vzoru in čisto brez potrebe razcepili v dva »idejna« tabora, na »liberalce« in »klerikalce«, kakor da bi imela živina, krompir in fižol kaj opraviti z »idejami«. Kmetje so seveda v svoji nepoučenosti sledili »gospodim« in v tem razdorju tiči eden glavnih vzrokov, da se kmetom danes

slabo godi in se jim bo še, dokler se ne bodo spametovali.

Mi vemo danes, da je temelj in osnova vsega javnega življenja in gospodarstva kruh. Za kruh bide svoj boj vsak stan in vsak poklic in vse se za ta boj organizira, in sicer složno in enotno — brez ozira na ideje —, samo naš kmet je še vedno razdvojen in razcepljen na sto plati. In vendar bi si ravno naši kmetje lahko ustvarili enotno in močno kmetijsko stanovsko organizacijo, ker med našimi kraji narava ni ustvarila posebnih razlik. Če bi pa naši kmetje imeli trdno in močno in enotno stanovsko organizacijo, bi se ta lahko uveljavljala v vsaki državi, kamor bi nas zanesla zgodovinska usoda, v vsaki državni obliki in pod vsakim režimom! Tako pa smo nesložni in tako neenotni, da ne moremo priti niti do skupnega kmetijskega združenstva, ampak si mečemo celo na tem polju polena drug drugemu pod noge!

Le pogledimo n. pr. Češko, kjer je večina kmetov enotno in složno organizirana v mogočni agrarni stranki. Ta organizacija se uveljavlja z velikansko močjo gospodarsko, pa tudi politično, ker lahko s svojim organiziranim odporom z lahkoto prepreči vsak za kmete količkaj škodljiv zakon!

Vsega tega pa pri nas nimamo in tudi imeli ne bomo, dokler bo kmet kmetu političen — volk namesto dober sosed in prijatelj!

teljev pa morajo občine plačevati stanarino v skupnem znesku 4.439.000 dinarjev!

Poleg stanarine morajo občine skrbeti za kurivo za učiteljstvo, kar stane 2.200.000 dinarjev na leto, za katehete pa morajo plačati — za 247.000 katehetskih ur — 3.295.000 dinarjev letno!

b) Socialne dajatve so danes mnogo težje breme kakor so bile še pred nekaj leti. Občine imajo po zakonu dolžnost skrbeti za svoje reveže, teh pa je danes, v dobi splošne krize in brezposelnosti, vedno več, občinski dohodki pa so vedno nižji. Prav tako so silno narasli stroški za nego bolnikov v javnih bolnicah.

c) Izdatki za izvrševanje nalog v prenesenem delokrogu so tudi vedno večji. Država nalaga občinam vedno več dela, ki bi ga morala izvršiti sama, ne daje pa občinam za to delo nikake odškodnine.

Financiranje občinske uprave.

Jasno je, da stane izvrševanje vseh teh del vsako občino ogromno denarja. Tega pa občine ne morejo dobiti drugače, kakor da jim državna uprava prepusti del svojih dohodkov; kajti da bi obubožani ljudje mogli plačevati že itak visoke državne davke v stari višini, za občine pa še posebej nositi vedno nove izdatke — to je nemogoče! Občinskih doklad na državne davke že itak ni mogoče več zviševati, ker so dosegle že povsod svoj višek, zato pa ne preostaja nič drugega, kakor da se prepusti občinam vsaj pobiranje trošarine, zlasti na alkoholne pijače, v potrebni višini.

Proti novim obremenitvam.

Županska zveza pa se je energično izrekla tudi proti novim bremenom, ki bi jih nalagali občinam nekateri novi zakoni, zlasti pa zakon o gasilstvu in novi občinski zakon. Zato zahteva Županska zveza temeljito revizijo teh zakonskih načrtov.

S posebnim zadoščenjem pa ugotavljamo, da se je Županska zveza jasno izrekla

za izvedbo agrarne reforme,

ki je v sedanjih krizi za naše občine življenjskega pomena. Izvedba agrarne reforme bi v marsikaterem oziru znatno olajšala tudi občinsko gospodarstvo. Zato se mora Županska zveza pridružiti zahtevi agrarnih interesentov, naj se hitro izvrši prepis oddvojenih parcel na agrarne interese.

V razpravo o tem poglavju je posegel tudi minister Pucelj, ki je izjavil, da so mnogi župani kočevskega sreza imeli glede na izvajanje agrarne reforme pred očmi samo lokalne interese. Če bi dobili kako malo parcelo, bi bili na drugi strani pripravljeni podariti knezu Windischgrätzu mnogo več nazaj. Zato se je zavzel, naj se agrarna reforma izvede v splošno korist države. Veleposesniki se mu prav nič ne smilijo. Največja krivica je, da je imel tuj knez 30.000 ha zemlje, okoli njega pa je bilo 30.000 kočarjev. Ako smo ponosni na svojo nacionalno

Križi in težave naših občin

Zborovanje Županske zveze. — Prevelika bremena. — Županska zveza za agrarne interese

Naše občine, zlasti podeželske, preživljajo hudo krizo. Ta kriza je posledica splošnega obubožanja na eni strani, na drugi strani pa posledica silno razširjenega delokroga občin, ki ga je napravila občinam država s posebnimi zakoni, ne da bi bila tudi poskrbela za potrebna denarna sredstva za izvrševanje tega delokroga. In ker je vse kazalo — in še kaže — na to, da se bo delokrog občin še razširil, za kar bo treba zopet denarja, denarja in denarja, zato je bilo potrebno, da vsa javnost, zlasti pa državna uprava, enkrat sliši tudi mnenje najbolj poklicanih zastopnikov občin, to je mnenje naših županov, o težavah, katere tarejo danes vse občine. Upamo, da glas občin ne bo ostal glas vpíjočega v puščavi!

Zborovanje Zveze županov.

Na zborovanje, ki ga je bila sklicala Županska zveza za soboto 7. t. m. v Ljubljani, je prišlo skoro dve tretjini vseh županov iz Dravske ba-

novine, torej pravi ljudski parlament. Pod predsedstvom župana gosp. Babnika iz št. Vida nad Ljubljano in v navzočnosti zastopnika vlade ministra Pucelja in skoro vseh poslancev so razpravljali predvsem o finančnih težavah naših občin.

Kaj vse zahteva država?

Tajnik Županske zveze g. dr. Riko Fuks je obširno poročal o finančnih bremenih, ki jih je naložila državna uprava z zakonom našim občinam, ne da bi se v dovoljni meri ozirala na to, odkod naj jemljejo občine potrebni denar. Najtežja bremena so sledeča:

a) Največ stroškov povzročajo občinam stanarine za učiteljstvo, vzdrževanje babic, konjačev, policije, živinozdravnikov, šolskih zgradb in poslopij sreskih načelstev.

Samo učiteljev je v Dravski banovini 3585, od katerih jih ima 1431 naturalna stanovanja, za katera morajo skrbeti občine, z ostalih 2134 učitel-

svobodo, ki smo jo dobili v novi državi, potem smo lahko pred vsem zaradi tega, ker smo dobili samostojno slovensko univerzo v Ljubljani, in ker se je pričela izvajati agrarna reforma. Če bi občine dobile to, kar žele, bi se zgodilo, da bi knez dobil nazaj 14.000 ha! Naša naloga pa je, da zadnjo ped naše zemlje ohranimo za naše siromake.

Resolucija.

Poleg teh glavnih točk so zborovalci izrazili še mnogo želj in nasvetov o tem, kako bi se dalo pomagati občinam in kako bi se dali odpraviti razni nedostatk, nato pa so sprejeli sledečo resolucijo:

1. Župani dravske banovine, zbrani na občnem zboru »Županske zveze v Ljubljani« dne 7. januarja, ugotavljajo, da so postale finančne nepravilnosti občin dravske banovine zaradi velike gospodarske krize, ki povzroča velik izpad davkov, nevzdržne ter ne morejo več prenesti nobene večje obremenitve, ki bi jo prinesli eventualni novi zakoni, ne da bi se jim istočasno nakazali za to primerni dohodki.

2. Ugotavljajo, da občine le z največjo težavo plačujejo zakonito določeno stanarino in kurjavo učitelstvu ter pozivljajo merodajne faktorje, da delujejo na to, da prevzame to breme država sama.

3. Pozivljajo kraljevsko vladu, da čim prej predloži Narodni skupščini zakon, s katerim se ureja razmerje med državnimi in samoupravnimi financami, tako da občine lahko računajo s stalnimi dohodki za svoje proračunske potrebe.

4. Z zakonom o naknadnih in izrednih kreditih k proračunu državnih dohodkov in izdatkov za leto 1932/33 odnosno glede izredne doklade za neposredne davke, ki je dobil veljavnost s 26. decembrom 1932, se je globoko poseglo v obdavljenje novih zgradb, ki so uživale zakonito zajamčene ugodnosti. Povišana davčna stopnja za nove zgradbe pomeni veliko breme za vse one lastnike novih hiš, ki so z velikimi bremenmi in z veliko požrtovalnostjo sodelovali pri reševanju stanovanjske krize. Ugotoviti moramo, da država sama ni niti najmanj pospeševala reševanja stanovanjske krize, ter je počivalo vse to breme na malih ljudeh, ki so zidali na podlagi zakonito zajamčene oprostitve davkov. Predpisi tega zakona pomenijo hud udarec za vse one, ki so zidali nove hiše. Zaradi novih bremen bo opešala stavbna podjetnost, stanarine se ne bodo znižale in posledica bo še večja brezposelnost in še večja nezadovoljnost naroda. Pozivamo zaradi tega vse merodajne faktorje, da delajo na to, da se ti predpisi prej omenjenega zakona takoj ukinejo.

Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Zborovanje dobrovoljcev

Pretekli teden se je vršil občni zbor društva dobrovoljcev za Slovenijo, ki se ga je udeležilo mnogo dobrovoljcev iz vse Slovenije. Zborovanje je s pozdravnim nagovorom otvoril predsednik tov. Lorger, nakar je o delu društva obširno poročal tajnik tov. Edo Prinčič. Delo je bilo v glavnem osredotočeno pri pospeševanju razdelitve agrarne zemlje dobrovoljcem. V Sloveniji je doslej dobilo zemljo že 111 dobrovoljcev, medtem ko 30 prošelj še ni bilo rešenih.

Po blagajniškem poročilu so sledile volitve novega odbora, ki ga tvorijo:

predsednik Alfonz Lorger, podpredsednik dr. Tine Meršol, tajnik Edo Prinčič, blagajnik And. Šifrer, odborniki: Milan Mravlje, Franc Gorečan in Anton Batagelj; v nadzorni odbor: predsednik dr. Mirko Kambič, člani: Stanko Velkoverh, Pavle Krečič ter namestniki: dr. Ernest Turk in Tine Starman.

Po volitvah je govoril poslanec Mravlje, ki je v glavnem poročal o delu širšega odbora saveza v Beogradu skupno z 10 poslanci dobrovoljci pri predsedstvu vlade. Razpravljal je o raznih vprašanjih, in sicer o akciji glede dodelitve zemlje raznim dobrovoljcem, poudarjajoč, da zemlje ni. Organizacija je predlagala, da bi se koloniziral obmejni pas Belja ter svet pri Pančevu, češ, da bi bilo tu dovolj sveta za vse dobrovoljce. Protestirala je tudi proti temu, da mogli dobrovoljci dobe uverjenja za neborce, na podlagi katerih imajo potem pravico samo do dveh namestu do pet hektarjev sveta. Večina teh dobrovoljcev je služila po potrebi v zaledju ali v raznih drugih mestih ter ni njihova krivda, če niso bili na fronti. Poslanec Mravlje je še omenil, da je organizacija prav uspešno intervenirala glede popolne izvedbe zakona o agrarni reformi gozdov v Sloveniji.

sadje. Res, da temu nismo vse sami krivi, ker oni, ki sedaj pri nas kupujejo, naše blago tudi izvažajo. To se godi pri naši perutnini, sadju, vinu, jajcih, fižolu in tudi pri živini, posebno oni, ki gre na italijanski trg. Na trgu poznajo naše posrednike v izvozni trgovini, ki prodajajo naše blago.

Nam manjka več propagande za naše produkte in več smisla naših kmetov za blago kakršno trg rabi. Našli bomo povsod kupce, ako bomo dobavljali samo prvovrstno blago. Dobra roba na trg, slabo pa pojejmo doma. To dela vsak pameten gospodar. Pri nas pa skušamo prodati vse in radi tega dosegamo tako nizke cene in malo upoštevanja. Baš sedaj, ko je borba za trg tako trda, bi morali paziti, da imamo res prvovrstno blago in to v vsakem pogledu.

Marsikaj bomo morali pri nas opustiti in čas nas bo prisilil, da se bomo pokorili razmeram in zahtevam. Samo, če ne bo takrat že prepozno. Za dopolnitev vsega je potrebna močna organizacija, ki bo res delala tako, da bo trg spet dobil zaupanje v naše pridelke in našo trgovino z deželnimi pridelki. V tem smislu dela sedaj Kmetijska družba in prepričani smo, da bo nalogo rešila, četudi počasi. Dokler ne uredimo naše produkcije po zahtevah konsuma, ne smemo niti misliti, da bo uspeh bogve kakšen. Tu naj bo delo in torišče slovenskega kmeta!

G. Gomišček.

9. t. m. je Nj. Vel. kraljica Marija praznovala svoj rojstni dan. Bog jo ohrani še mnoga leta!

Zakaj smo na zunanjem trgu razkričani?

Malo kateremu kmetu bo znano, da naši pridelki na zunanjem trgu niso baš na najlepšem glasu. Očita se nam vse mogoče: 1. da ne znamo pridelati za trg; 2. da nimamo dovolj blaga za trg; 3. da ne znamo gojiti živine, ne sadja, ne drugih pridelkov za zunanji trg; 4. da sploh naš kmet ne ve, kaj trg hoče in kakšno blago zahteva.

Mnogo je na tem resnice in ni čuda da nas tako malo upoštevajo in izrabljajo naše nedostatke tujci, mestno da bi se mi učili tega, kar nam manjka. Bodimo si pošteni, mi smo trmoglavci, in ne razumemo, kaj zunaj hočejo. Ta trmoglavost in razne take malenkosti nas stanejo milijone in milijone. Zakaj? Zato ker nečemo slediti potrebam trga in temu kar je za trg.

Pravijo, da ne znamo pridelati za trg. Res je. Mi imamo sadja na izbiri, a ko je treba spraviti en vagon enovrstnega blaga, ga nimamo. Imamo ga ali po vrstah razdeljenega ne. Mi si predstavljamo, da vse kar kokoš znese in ima obliko jajca je jajce. Za trg ni tako. Trg hoče enotnosti po barvi, velikosti in teži in svežosti. Mi tega nimamo, ker nismo v tej smeri organizirani.

Naša živina je lepa in cenjena, a kljub temu ne dosega one cene, ki bi jo morala, vsaj za kmeta ne. Vzrok je tu, ker ne vemo razen par izvoznicarjev, kaj trg hoče. Naš kmet misli, da vol je pač vol, naj bo težak 500 kg ali 800 kg. To ni prav! Najmanjša teža za trg je 600 kg. Kar je pod tem je slabo. Nad tem se pa da govoriti, kakršna je nega, reja in starost.

Za trg ni vse meso kar krava ali vol pod kožo nosi. Trg ima svoje zahteve. In ravno tem zahtevam mi ne odgovarjamo. Posebno ne pri prašičih, še manj pa pri govedu in kuretnini.

Razlika je med perutnino z rumeno nogo oziroma kožo in ono z belo. Trg zahteva belo meso, kjer je mast enakomerno razdeljena med vlakna mesa. Med tem ko rumeno kožnata ima vso mast pod kožo. To je razlika. In gospodinje v mestu to znajo razločevati in vedo kaj je dobro in kaj ne.

V vsem našem izvozu nismo baš na glasu kot dobri in previdni trgovci, ki znajo trg presojati in mu nuditi tako blago kakršnega trg hoče in kakršnega trg rabi. Pri lesu so nam očitali, da ne ustrezamo zahtevam, da ne znamo rezati in prebirati blaga. Naša živina velja za drugovrstno in enako perutnina, jajca in

Revolucionarni nemiri na Španskem

V Barceloni na Španskem so izbruhnili ponovni revolucionarni nemiri, ki so jih organizirali komunisti. Po najživahnnejših ulicah so priredili prave ulične bitke, napadli z bombami javna poslopja ter tudi zasebne hiše. V spopadih je bilo ubitih več oseb, več pa hudo ranjenih.

★

Zimski kmetijski tečaj

se vrši v Dobu pri Dornžalah v času od 15. do 21. januarja 1933. vsak dan od 8. do 11. in od 14. do 16½ ure. Na tečaju bodo predavali kmetijski strokovnjaki iz vseh panog kmetijstva, prirojeno lokalnim razmeram primerno.

Na predavanje so vabljeni vsi posestniki in kmečki fantje, kakor tudi gosposdinje in dekleta.

Najnovejša 'politika' dr. Korošca

Županska zveza proti dr. Korošču. — Izjave ljubljanskega župana dr. Puca in senatorja g. Ivana Hribarja. — Resolucija županske zveze

Na seji Županske zveze je prišel na razgovor tudi neki proglas g. dr. Korošca, kjer se ta zavzema (mi navajamo po »Jutru«, ker proglasa nimamo v rokah) za neke točke, »ki so pač skupne in svete vsem Slovincem...« nato pa se razvija državnopravni program. Glavna zahteva programa je popolna politična samostojnost Slovenije, da se to doseže, je potreben nov sporazum s Srbi in Hrvati, ki naj bi tvorili državno zvezo v obliki federacije nacionalnih držav, katerih ena bi bila Slovenija. Proglas... se s tem postavlja na blazno stališče, da se je treba vrniti glede medsebojnih odnosov med Slovenci, Hrvati in Srbi v stanje, kakršno je bilo pred zgodovinskim aktom zedinjenja dne 1. decembra 1918.

Izjava ljubljanskega župana g. dr. Puc-a.

Na ta proglas g. dr. Korošca je izjavil župan dr. Puc med drugim:

»Ta resolucija (dr. Korošca) pomeni v bistvu, naj bi razbili to našo državo in ustanovili novo, v kateri naj bi bile prav za prav tri države. S tem se je dr. Korošec postavil na stališče, da akt od 1. decembra l. 1918. ne velja več in da se je treba vrniti v stanje pred 1. dec. 1918.

To je grozna beseda! Pomisliti moramo namreč, da je le ujedinenje l. 1918. pomenilo rešitev slovenstva, popolno svobodo slovenskega naroda in zagotovitev slovenske kulture. Če bi se temu odpovedali, bi postali plen naših nasprotnikov.

Slovenci vemo, da imamo samo v okviru Jugoslavije gotovost, da se obranimo in ohranimo... Igračkanje s federalizmom pa pomenja klicati nevarnost za obstoj velike in močne Jugoslavije, s tem pa za nacionalni obstoj Slovencev.

Proglas dr. Korošca tudi ne upošteva dejstva, ki je zelo važno. Prav nič ne omenja rodu Karadjordjevičev, temveč pušča to vprašanje povsem odprto. Mi pa stojimo na stališču, da je v današnjih časih samo v osebi našega kralja dana garancija za obstoj naše državne skupnosti.

Zato moramo zahteve dr. Korošca odločno zavrniti.

Izjava senatorja g. Ivana Hribarja.

Senator g. Ivan Hribar je izjavil:

»Ne morem verjeti, da bi g. dr. Korošec napravil tako nerodnost. Če je dr. Korošec v resnici podpisal, kar je bilo navedeno, je storil to tudi v imenu bivše SLS. S tem pa je ta stranka stopila med kalilce svetovnega miru.

Ugotavljam, da je šla skupina, ki ji stoji dr. Korošec na čelu, med največje škodljivce slovenskega naroda. Trdno sem pa prepričan, da tudi v bivši SLS niso vsi ljudje tako zaslepljeni, kakor so tisti, ki so podpisali ta manifest.

Usodne politične zahteve dr. Korošca za slovenski narod

Ako je res, kar je bilo povedano in prebrano na zborovanju Županske zveze (in mi nimamo vzroka dvomiti o resničnosti tega), potem moramo ugotoviti velik političen skok dr. Korošca!

S stvarno vsebino oziroma z njeno upravičenostjo ali neupravičenostjo se zaenkrat ne bomo pečali. Ugotavljamo pa, da ni vedno merodajna le stvarnost ali nestvarnost, ampak je odvisno zlasti v politiki mnogo tudi od osebe, ki to ali ono pove ali izjavi.

Proglas dr. Korošca zahteva federativno ure-

Nato je poseben odbor sestavil sledečo, soglasno sprejeto

resolucijo:

I.

1. decembra 1918. smo Slovenci, Hrvati in Srbi po svobodnem sporazumu opolnomočenih narodnih predstavitev definitivno in za vsikdar rešili vprašanje naše državne skupnosti. Zato o tem vprašanju ne pripuščamo nikake debate več ter odločno odklanjamo lahkomiselne zahteve, naj bi se vrnili v kaotično stanje negotovosti pred 1. decembrom 1918. Obsojamo in pobijamo vsako stremiljenje ki je naperjeno proti naši državni skupnosti, zlasti zato, ker vidimo v jugoslovanski državni skupnosti edino jamstvo za narodni obstoj vseh Slovencev ter za neoviran razmah slovenske kulture in vseh drugih panog našega javnega življenja. Razkosavanje velike Jugoslavije na več malih samostojnih edinic bi značilo nevarnost za sam obstoj države ter s tem nevarnost novega suženjstva Slovencev pod tujim jarmom, obenem pa tudi nevarnost za težko doseženi evropski mir.

Združitev vseh Slovencev je najsvetejši ideal ne le vseh Slovencev, marveč ideal vseh Jugoslovancev. Zato odklanjamo in obsojamo zlorabo tega vzvišenega ideala po posameznih političnih v strankarske svrhe.

II.

Izrekamo kralju Aleksandru in njegovemu kraljevskemu domu neomajno zvestobo in ljubezen ne le zato, ker nam to veleva čut hvaležnosti za večne zasluge, ki so si jih priborili Karadjordjeviči za osvobodjenje in zedinjenje Jugoslovancev, marveč tudi zato, ker sta kralj Aleksander in njegov dom kot simbol našega narodnega in državnega edinstva najjačji steber in največje jamstvo za obstoj in napredek naše narodne države ter s tem tudi za obstoj in napredek Slovencev.

III.

V današnji dobi gospodarske in socialne stiske smatramo za najnujnejše, da se vse sile združijo k skupnemu naporu, kako bomo te stiske srečno in čim prej prebrodili. Gospodarska in socialna preobnova naroda se mora ustvariti s sodelovanjem vseh stanov in slojev na osnovi smotrenega gospodarskega načrta. Pri tem smatramo zaščito in uvrstitev kmečkega in delavskega stanu za bitno zahtevo gospodarske in socialne politike, ker le potem se bodo mogli harmonično razvijati tudi ostali produktivni sloji.

IV.

Smatramo, da je v interesu vseh slojev našega naroda, pa tudi vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, da se prenese čim večji delokrog upravnih in vseh javnih poslov na nižje upravne enice vse do one mere, ki je dovoljujejo življenjski interesi državne in narodne skupnosti.

vso našo politiko državno edinstvo, ki vsako misel na federacijo popolnoma izključuje. Clovek bi mislil, da tako odličen federalist, kakoršnega se dela in kaže sedaj dr. Korošec, v vladi državnega edinstva, ne bo sodeloval za nobeno ceno. A kaj je resnica? V prvi vladi državnega edinstva je bil dr. Korošec — minister za promet, inženjer Sernec pa ban Dravske banovine. Minister v tej vladi je ostal dr. Korošec tudi še takrat, ko so razpustili orlovsko organizacijo... Takrat dr. Korošec še ni bil federalist, ampak je prav zadovoljno sedel na svojem ministrskem stolčku...

Sedaj pa, ljudje božji, povejte sami:

Kako naj človek verjame v odkritost dr. Korošcevega »federalizma«, če pa stoji vsa njegova politična preteklost v kričečem nasprotju s federacijo?

Ne, ne! Tako zabiti in tako kratkega spomina ljudje še vendar niso kakor misli to morda g. dr. Korošec. Ne besede, ampak dejanja govorijo!

Skakati s plotu na plot je v politiki le tedaj koristno, dokler se ljudje neumni. Zato bo moral tudi dr. Korošec napraviti za morebitno novo politiko prostor — drugim osebnostim, ki jih ne teži preteklost tako kakor njega.

V splošnem doslej še nobeden odgovorni politik ni postavil vsega slovenskega naroda v tak položaj kot dr. Korošec, ki s svojimi političnimi zahtevami koplje slovenskemu narodu grob in ga tira naravnost v suženjstvo.

K sami stvari pa se bomo načelno še povrnili.

Iz Zveze kulturnih društev v Mariboru

Občni zbor mariborske ZKD se bo vršil v nedeljo dne 26. marca 1933 ob 10. uri dopoldne v Mariboru. Društva bodo pravočasno dobila še posebna vabila, po možnosti bo vožnja polovična. Opozarjamo vsa v mariborski ZKD včlanjena društva že danes, da določijo svoje delegate za ta občni zbor.

Dilettantsko-režiserski tečaj priredi mariborska ZKD za člane, odnosno delegate v njej včlanjenih društev dne 25. in 26. marca 1933. Društva naj najkasneje do 15. februarja t. l. prijavijo one svoje člane, ki bi se tega tečaja udeležili. Opozarjamo na okrožnico ZKD, ki so jo dobila vsa včlanjena društva.

II. lutkarski tečaj priredi mariborska ZKD skupno z mariborsko Sokolsko župo za vsa svoja društva dne 11. in 12. februarja 1933. Društva naj svoje člane, ki bi se tega tečaja udeležili, javijo Zvezi najkasneje do 20. januarja t. l. Tudi glede tega tečaja opozarjamo na okrožnico, ki smo jo poslali vsem včlanjenim društvom.

Pisarna ZKD je sedaj redno odprta dnevno (izvzemši nedelje in praznike) od 9. do 12. ter od 15. do 18. ure. Pisarna ima tudi telefon 26-68.

Radi 10% popusta pri taksi za vstopnice k prireditvam naših društev, ki so umetniškega značaja in brez plesa (gledališke predstave, koncerti itd.) je potrebno, da društva nemudoma poravnajo svojo članarino pri Zvezi v letnem iznosu Din 20—, da morejo takoj dobiti izkaznico, veljavno za l. 1933, ker brez te ne morejo dobiti popusta. Opozarjamo tudi glede tega na našo okrožnico.

Prijave Avtor-Centrali morajo društva izvršiti sama in sicer predhodno, ker nastajajo sicer nepotrební dvojni stroški!

Novo potujoče knjižnice bo ZKD tokom januarja in februarja ustanovila v 5 krajih svoje območja.

Predsedstvo ZKD v Mariboru, Cankarjeva 1.

Zapeka. Vodeči zdravnik kirurških zavodov izjavljajo, da se pred operacijami in po operacijah naravna »Frane-Jozefovca« grenčica uporablja z najboljšim uspehom.

France Skrabar:

Samouk in samoizobrazba

Prišli so zimski meseci, ko bo mogoče nekaj več časa posvetiti družabnosti, društvenemu delovanju in predvsem uku. Mnog naš ukažen tovariš se veseli, da si bo mogel utrgati kako uro tudi za izobrazbo samega sebe, v stroki, ki ga predvsem veseli, ki ima zanjo prirojeno nadarjenost ali ki mu bo morda najbolj potrebna v njegovem poklicu kmetkega gospodarja, za napredek v gospodarstvu in materialni prospeh. Koliko jih je, ki bi se bili tako radi izobrazili v šoli, bodisi v kmetijski ali drugi strokovni šoli, v meščanski šoli ali v gimnaziji; morda v uku kake obrti ali rokodelstva, v trgovini itd., a razmere mu tega niso dopuščale.

Saj je toliko ovir, ki našim mladeničem niso dopuščale izobrazbe, kakršno bi si bil želel. V večini slučajev je pač glavna ovira materialne plati: kajti danes kmet ne more zlepa dati svojih otrok v šole: dohodki kmetije so prepičili za drago šolanje in delovne moči predrage, da bi jo dajali od hiše. So sicer tudi še drugi vzroki. Mimogrede bodi po-ženo, da je bilo slišati, da kmet iz zavednosti ne da sina v šole. »Pogospodil se bo in zaničeval kmeta.« Kaj žalostna obtožba za vse one, ki se jih tiče.

Odtod in še iz drugih vzrokov izvira pojav, ki se je zadnje čase že večkrat pretresal: zakaj da prihaja čedalje manj kmetških sinov na srednje šole. Po gimnazijah so razredi, v katerih sedi komaj po kak dijak s kmetov. Včasih je bilo drugače: kmetški sinovi so imeli v srednjih šolah neredko številčno premoč, še večkrat pa umsko; malone vsi naši veliki možje so izšli iz kmetških hiš, največ iz malih domačij in koč. Kaj sledi iz tega? In kaj nastaja iz onih nadarjencev, ki pod silo razmer ostajajo doma in ki bi se v ugodnejših okoliščinah zlahka visoko povzpeli?

Nekoliko vpogleda v ta problem dobimo, če zasledujemo nadaljni razvoj teh nadarjencev. Tu se nam še odpira obzorje, ki ni temno. Tako zagledamo veliko število naših ljudi, ki so doma ali v tujini lepo napredovali, ki so se iz lastne moči dvignili kljub neugodnim razmeram. To so naši samoizobraženci, naši selfmademani. Vedno znova se pojavi kak tak »nov človek«, močan in samoziv, utrjen v hudi borbi iz nizkih razmer in morečega okolja nakvišku. Pozna jih vsakdo od nas, saj jih ni malo med nami; nahajamo jih v vseh strokah in na vseh položajih. Oni so nam v vzor. Odlikuje jih predvsem samostojnost

in svobodno mišljenje, ki jih včasih pogrešamo pri šolancih, neugnana vztrajnost in delavnost ter velika žilavost in ambicija. Slednje imajo včasih še preveč, ona je pogostoma — v škodo idealizmu — njihova glavna gonilna vzmet. Šele kadar je to idealizem, tedaj predstavlja tak človek res — osebnost.

Vidnega prehoda od teh k naslednjim ni, prav gotovo pa je še večje število teh, manj ambicioznih in agilnih, toda skromnejših in morda v celoti idealnejših, še bolj samozivih, ki iščejo potov k izobrazbi, k duhovnemu udejstvovanju in čustvenem izživetju še bolj iz sebe in od sebe — naših samoukov. Tako mnogo jih je v našem narodu, da so značilni za nas. Oni so naše veliko bogastvo. S prejšnjimi so dokaz prirodnici inteligenci in nadarjenosti našega naroda. Celotno pri drugih narodih smo znani po njih, vedo, da se naš človek z uspehom loteva vsakega posla, da je pri nas predvsem kmet večinoma sam svoj neodvisen rokodelca za vsako stroko, ki mu je potrebna in neredko mojster v nji.

Koliko raznovrstnih del naših samoukov nahajamo med nami. Povsod jih srečujemo. Ponajveč so to vzorni izdelki umetnostne obrti in originalne rokotorine in predvsem proizvodi umetniškega udejstvovanja, kajpada najvidnejši: cerkve, kapelice, znamenja, hiše in druge gradbe; slike po cerkvah in kapelicah, po hišah, končnicah; kipi in rezbarije. Njihovi izdelki polnijo naše muzeje, lahko pa bi jih še desetkrat toliko. Njihovega duha sledimo v preteklosti in v sedanjosti, v naši narodni pesmi in pripovedki, v naši narodni glasbi in vseh ljudski uporablajoči umetnosti. Prav povsod.

To je duh našega kmetkega naroda in ti samouki so prava inteligenca našega naroda, ki je njegova moč in njegov ponos.

(Konec prihodnjič.)

Veliko delo kmetke mladine Izlet tečajnic dekliškega tečaja in občni zbor Društva kmetških fantov in deklet v Beričevem

V nedeljo popoldne so tečajnice dekliškega tečaja, katerega je priredila Zveza kmetških fantov in deklet, napravile izlet v Beričevo. Izleta so se udeležili tudi Zvezin predsednik tovariš Kronovšek, tajnik tov. Kreft in tovariši Rožet, Tomšič in Skrabar.

V Beričevem so si izletnice ogledale Kmetški dom, ki ga zida tamkajšnje Društvo kmetških fantov in deklet. Predsednik tov. Kronovšek je v kratkem govoru opisal pomen Kmetškega doma. Nato so se tečajnice udeležile občnega zbora društva v Beričevem.

Predsednik beričevskega društva tovariš Avsec je otvoril občni zbor s pozdravom vsemu članstvu, še posebej pa je pozdravil prisotne Zvezine funkcionarje in tovarišice tečajnice.

Za njim je podal tajnik tov. Šimene izčrpno tajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je društvo vprizorilo gledališko igro, priredilo

tekmo koscev, se udeleževalo tekem koscev in žanjic v drugih krajih, kakor tudi drugih prirediteljev, kjer so člani uspešno zastopali društvo, zlasti na Zvezini tekmi koscev, kjer si je tovariš Avsec pridelal prvenstvo Slovenije v košnji. Največje delo pa se izvršuje z zidanjem Kmetškega doma.

Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je znašal blagajniški promet Din 27.468.—. Pri zidavi doma je priskočil na pomoč tov. Grad, gostilničar in posestnik, ki je brezobrestno posodil društvu Din 9.500.— za kar mu gre največja hvala. Društveni člani so prispevali 2.100 dinarjev brezobrestnega posojila, sam blagajnik tov. Kralj Din 2.500.—.

Zelo zanimivo je poročilo dela pri Kmetškem domu. Društveni člani in članice so delale prostovoljno pri graditvi doma, in sicer skupaj 1.570 ur, in to od 6. ure zvečer do dveh zjutraj. Velika požrtvovalnost, ki je lep in edinstven primer agilnosti kmetko-delavske mladine.

Odboru je bila izglasovana soglasna zapisa in razrešnica. Nato je bil izvožen stari odbor z zaslužnim predsednikom tov. Avsecem na čelu.

Tov. Tomšič se je v imenu članstva zahvalil odboru za njegovo agilno in požrtvovalno delo.

Za njim je govoril Zvezin tajnik tov. Kreft, ki je povdarjal, da je uspeh in moč le v skupnosti in složnosti vse kmetke mladine.

Predsednik tov. Kronovšek je utemeljil potrebo organiziranja zavedne kmetke mladine in nujnost izobraževanja po osnovni šoli.

Predsednik Pododbora Zveze kmetških fantov in deklet za ljubljansko okolico tov. Blaž je z radostjo pozdravil prisotnost tečajnic na občnem zboru ter izrazil željo, da Zveza, kot centrala Društva kmetških fantov in deklet zastavi vse sile, da se bo že enkrat uresničil stoletni sen, t. j. da si bo kmetški sloj pridelal svoje pravice.

Vsi govorci so bili sprejeti z navdušenim ploskanjem prisotnih, nakar je predsednik tov. Avsec zaključil lepo zborovanje z zahvalo vsem tovarišicam in tovarišem.

Po občnem zboru se je vršila prijateljska zabava. Ob osmih zvečer so se tečajnice z Zvezinimi funkcionarji vrnile v Ljubljano.

Izlet je bil lep primer vzajemnosti kmetko-delavske mladine in je pokazal, da je naša mlada kmetška vas zdrava in delazmogovna.

Društvu v Beričevem pa želimo najlepših nadaljnjih uspehov in mu čestitamo, da si je upalo v današnjih težkih časih zastaviti plug za globoko in težko brazdo, ne oziraje se ne na gmotne ne na fizične žrtve.

Kmetška mladina in verska dolžnost

Neko naše »Društvo kmetških fantov in deklet« se zaveda svoje naloge in je priredilo za svoje člane kmetko-prosvetni tečaj, na katerem se vršijo sama važna predavanja o gospodarstvu,

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka
Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov
izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog.

zadružništvu, izobrazbi, gospodinjstvu, zdravstvu itd. Hvale in priznanja vredno — kaj ne?

Člani in članice tega našega društva so kot dobri in verni kristjani za božične praznike opravili tudi svojo versko dolžnost — spoved. In veste, kaj jih je g. spovednik spraševal? Če se udeležujejo prosvetnega tečaja? In če se radi tega ne bojijo smrtnega greha itd.

V drugem kraju tudi obstoja in deluje »Društvo kmetijskih fantov in deklet«. Pravtako so hodili fantje in dekleta k spovedi. Spovednik jih je spraševal važne stvari n. pr. »Ali so takšni telički, da so pri »Društvu kmetijskih fantov in deklet«? Ali ne vedo, da vodijo ta društva framazoni? (Kaj mislite!) Nazadnje pa: Ako odstopijo od društva, dobijo odvezo, drugače pa ne! Ker so fantje in dekleta izjavili, da od društva ne odstopijo — niso dobili odveze.

Sedaj se pa vprašamo: ali so fantje in dekleta, ki hodijo k spovedi opravili svojo versko dolžnost? Ali pa je opravil spovednik tudi svojo dolžnost, kot božji namestnik. Čitatelji »Kmetijskega lista« naj o tem sodijo sami. Sicer pa poznamo pregovor: Vera po duhovnikih gor, vera po duhovnikih dol! Vse to se pa godi v letu 1933 po Kristusovem rojstvu. Naši kmetijski človek pa naj živi — v duševni sužnosti!

✱

Knjige Kmetijske Matice

Zopet imamo pred seboj nov letnik Kmetijske Matice. Tudi ta priča, da je ostala Kmetijska Matica sama sebi zvesta: Resno, stvarno čtivo, kakor je resno in stvarno naše kmetijsko življenje. Nič onega lahkega, plitkega, kar je tako tipično za naše meščanske edicije, ki so sicer prijetne, ko jih prvič čitamo, so pa tako daleč od naše vsakdanje življenjske borbe, da nam ne morejo nuditi drugega razen par zabavnih uric. Mi pa potrebujemo danes trdne opore in pametnih nasvetov, da vztrajamo v težki borbi za vsakdanji kruh, za ohranitev svoje grude, svojega rodnega doma. Šele ko bo varna streha nad glavo in govedo v hlevu, ko ne bomo trepetali več iz dneva v dan, kdaj nam zapoje pred vratmi boben, šele tedaj se bomo tudi mi iz srca radovali prijetnega, zabavnega čtiva. Sedaj pa moramo, če hočemo ali ne, dajati prednost onemu, ki nas uči dobro in racionalno gospodariti ter prilagoditi se spremenjenim razmeram, da rešimo sebe in zagotovimo svojim dragim vsaj skromni obstoj. Skrb za delo sta danes naša jutranja budnica, skrb in delo naša večerna uspavanka...

Kmetijska Matica raste iz nas samih. Zato so njene knjige naše verno zrcalo:

1. Veliki koledar Kmetijske Matice za leto 1933 je izšel z novo naslovno sliko in v obsegu 160 strani. Posvečen je v prvi vrsti vprašanjem naše občinske uprave in njenega gospodarstva. Čim težji so časi, tem večje so naloge naših občin. Tudi zakoni jim nalagajo vedno novih bremen. Postati danes župan, občinski odbornik, član šolskega, cestnega, kmetijskega ali kakršnegakoli odbora, pomeni toliko, kakor prevzeti na svoja ramena odgovornosti polno dolžnost. Njeno izpolnjevanje zahteva mnogo požrtvovanja in dobre volje, pa tudi znanja in izkušenj. Zato bo vsebina letošnjega koledarja prav dobro došla vsem onim desetstisočim, ki sodelujejo pri upravi naših občin. Članki: Jugoslovansko državljanstvo in domovinstvo; občinsko gospodarstvo (obč. proračun in obračun, obč. blagajna, imovina in obč. posojila); odtegotvanje prometnega davka pri obč. blagajnah; o glavni in mestni kontroli kot nadzornem oblastvu in rač. sodišču naših občin; gradnja, vzdrževanje in uprava cest; občina in kmetijsko pospeševanje; šolstvo in obveznosti občine; skrb za narodno zdravje (zdravstvene občine, asanacijska dela, zdravljenje v bolnicah); vojaška razvidnica obč. uprave; obč. požarna policija; kako je pri nas urejeno vprašanje vojnih invalidov (z 2 preglednicama prejemkov), županska zveza v Ljubljani — tvorijo

celo knjigo poučnih in koristnih razprav. Poglavje o vzgajanju, pomlajevanju in zasajanju kmetijskih gozdov bo dalo vsem našim gozdnim posestnikom prekoristen pouk o ravnanju z gozdom, izberi drevesnih vrst itd. Vzgojiteljem naše kmetijske mladine, zlasti pa tej sami bo dal mnogo pobude k stvarnemu gospodarsko-vzgojnomu delu članek o poljski metodi kmetijskega izobraževanja, ki obeta biti tudi za naše razmere zelo pripravna in uspešna. Članek ob stoletnici dr. Miroslava Tyrša se spominja ustanovitelja mogočne sokolske armade, a zelo obširni politični pregled nam v zgoščenih oblikah nanaša vse pomembnejše dogodke in stremeljenja v življenju držav celega sveta v preteklem letu. — K vsemu temu še dva krajša leposlovna prispevka, običajni seznam sejmov, poštnih in brzojavnih pristojbin ter lestvica za pristojbine kolkov zaključujejo bogato vsebino letošnjega koledarja. — Prav nič ne pretiravamo, če rečemo, da je sam koledar vreden onih 20 Din, kolikor znaša članarina Kmetijske Matice.

2. ing. Teržan: »Več dobre krme!« je knjiga o modernem travništvu. Ni prva, ki razpravlja o tem predmetu v slovenskem jeziku, lahko pa rečemo, da je prva, ki tako in v taki obliki obdeluje to za našo živinorejo prepotrebno panogo kmetijstva. Knjiga, ki so jo najbolje ocenili tudi že srbski strokovni listi, bo našemu kmetovalcu koristen svetovalec in pomočnik.

3. Miloš Štiber: »Zadružništvo«, 2. del, je po svojem obsegu sicer skromno zato pa po svoji vsebini tembolj bogato delo. V treh poglavjih razpravlja o razvojnih možnostih zadružništva, o sodelovanju države v zadružnem gibanju in o nevtralnosti zadružništva (neodvisnosti od političnih, verskih in drugih skupin). Zlasti zadnji dve poglavji obdelujeta snov, glede katere slovensko zadružništvo še ni izreklo svoje odločne besede, kar pa bo moralo prej ali slej storiti. S pričujočim delom je storjen v tej smeri prvi korak. V tem leži tudi glavna vrednost knjižice. Zeleti je le, da bi delo prečitali vsi oni, ki vodijo naše zadružništvo in naše zadrage, pa tudi oni, ki vodijo naše javno življenje.

4. Ivana-a Albreht-a povest »Dom na Slemen« nam slika križev pot slovenske kmetije in njenih prebivalcev v svetovni vojni. Gospodar na bojnem polju in pozneje v ruskem ujetništvu, žena z majhnim otrokom doma v enako težki borbi za ohranitev domače grude, premoženja in — svojega poštenja. Ko pa se moč kljub že dolgo končani vojni ne vrne iz ujetništva niti ne da glasu, ki bi pričal, da so neresnične vesti o njegovi smrti v fronti, podleže prigovarjanju vojnega prehranjevalnega komisarja in ga vzame za moža. Toda ta, mesto da bi se oprijel kmetije, ki je tako zelo potrebovala močne roke gospodarja, se uda pijančevanju. Tedaj pa se nenadoma vrne iz ujetništva Slemenčan. Bolan in star vidi pred seboj sicer ohranjeno domačijo in svojega sina, na drugi strani pa na svojem mestu drugega moža. Umakne se, a usmiljena smrt napravi s svojim usodnim posegom konec temu nevzdržnemu stanju. — Vsi, ki so bili priče takih in sličnih dogodkov v minuli svetovni vojni, bodo knjigo, okrašeno z 10 slikami, brali z zadovoljstvom, obujajoč pri tem svoje lastne spomine.

Vse 4 knjige prejmejo udje Kmetijske Matice za skromno udnino 20 Din (poština posebej). Ker je nekaj izvodov knjig ostalo, sprejema uprava Kmetijske Matice naknadne prijave, dokler traja skromna zaloga. Naj bi ne bilo slovenske kmetijske hiše, ki bi ne bila članica Kmetijske Matice! B.

Znižane cene soli

Uprava državnih monopolov objavlja, da bo 15. januarja znižala prodajno ceno za namizno sol od 12 na 8 Din za kilogram. Sol se bo prodajala v zavojih po pol kilograma netto. Na zavojih je označena še stara cena, to je 6 Din za kilogram, smejo pa se prodajati samo po 4 Din.

Domače vesti

† prof. Maks Pirnat. Pretekli teden je preminul znani profesor Maks Pirnat. N. p. v m.!

V ljubljanski bolnici se je lani zdravilo 12.220 moških in 9721 žensk.

V Zg. Kašlju je posestniku Ivanu Lukcu pogorelo gospodarsko poslopje.

Velik požig. Pretekli teden je postal žrtev požara posestnik Karol Hrastnik iz Sp. Polskave. Do tal je pogorelo vse gospodarsko poslopje. Ogenj je bil podtaknjen.

V mariborski klavnici so lani zaklali 2062 volov, 582 bikov, 2413 krav, 802 telici, 5264 telet, 18 ovc, 23 kozličev, 392 konjev in nad 12.000 svinj.

Času primerno: Vsled pomanjkanja govtovine se je TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, odločila sprejemati v plačilo tudi hranilne knjižice. Glej današnji oglas!

Senator dr. Rožič častni občan občine Brezovica pri Domžalah. Občinski odbor občine Brezovica je imenoval na svoji seji, ki se je vršila dne 6. januarja t. l., s soglasnim sklepom za svojega častnega občana gospoda senatorja doktorja Rožiča.

Vol ga je z rogom. Na čuden način se je ponesrečil 51-letni gonjač Ivan Jernič. Iz Kranja je gnil hudega vola proti Ljubljani. Vol je spotoma pobesnel in zabodel Jerniča z rogom v levo oko. Jernič bo najbrž ob oko. — V Dobrunjah je med preprirom nekdo z nožem oklal v glavo 24 letnega delavca Jožeta Mlakarja.

Izpremenjene pristojbine za vizume v Avstrijo. Od 1. januarja 1933 dalje se bodo pobirale za vizume v in skozi Avstrijo sledeče pristojbine: za eno potovanje 80 Din, za eno potovanje skozi Avstrijo 17 Din, za trajni vizum enega leta 160 Din in za izletni vizum, veljaven 7 dni za Štajersko in Koroško, 18 Din.

Planinka čaj

Bahovec olajša in preprečuje nadloge staranja, ker daje žilam prožnost, razredča kri, preprečuje poapnenje žil, pospešuje cirkulacijo krvi in ohrani do visoke starosti nezmanjšano delovno sposobnost. — Zavitek Din 20 — v apotekah

Zdravljenje v jugoslovanskih bolnicah. Po vseh bolnicah v naši državi se je v letu 1931. zdravilo 266.297 oseb in sicer 144.996 moških in 121.601 ženska. Od teh je umrlo 11.782 oseb (7139 moških in 4013 žensk), skupaj torej 4 % zdravljenih. Na bolnice v Dravski banovini odpade 51.197 oseb (27.284 moških in 23.913 žensk), izmed katerih je umrlo 1823 oseb (1021 moških in 802 žensk). Od vseh umrlih ljudi v Dravski banovini jih je umrlo v letu 1931. po bolnicah le 5 odstotkov.

Saditev tobaka. Uprava državnih monopolov je dovolila v letu 1933 saditi producentom tole število tobačnih sadik: vardarska banovina 592 milijonov 674.000, moravska 56.428.000, drinska 14.463.000, donavska 65.674.000, primorska 76 milijonov 994.000 in zetska banovina 12.623.000 komadov. Prijave se sprejemajo do 31. januarja 1933. Nadalje je določila tudi cene po kategorijah.

Velik požar. Nedavno noč je postala v Bučni vasi žrtev ognja lepa domačija, last upokojenega železniškega revizorja g. Fr. Mramorja, stanujočega v Žabji vasi. Ogenj, ki je nastal na doslej nepojasnen način, je v kratki uri uničil enodružinsko hišo, svinjak, malo šupo in hlevček.

Strašna smrt dveh otrok. Kmet Josip Svetek v Čepincu pri Čakovcu je kuhar žganje in pazil na svoja dva otroke, da bi se jima kaj ne pripetilo. Ko sta pa bila otroka pri materi, je stopil malo k sosedu. Ta čas sta se pa otroka približala peči in 4letnemu sinčku se je vnela obleka. Ker je bilo že pozno zvečer, sta hotela roditelja hudo opečenega otroka šele jutraj odpeljati k zdravniku, pa je že ponoči v strašnih mukah umrl. V Gornji Lendavi je pa triletni sinček Terezije Zelezen prevrnil nase lonec vrele vode in se tako opeknel, da je kmalu umrl.

Kovač je ponarejal novce. Subotiška policija je državnemu pravdniku izročila Petra Varga, starega 65 let, po poklicu kovača, ki je v gostilni s ponarejenimi novci hotel poravnati račun. Varga priznava, da je ponarejal kovan denar, zagovarja pa se, da je storil to zaradi velikega siromaštva.

Starec z zaščitim srcem. Pred tedni je v Osijeku skušal izvršiti samomor 70letni zvonar Ante Andušić. V prsi si je zabodel nož ter ranil srce. Domnevalo se je, da ne bo ostal pri življenju. Operacija na srcu pa je dobro uspela in te dni je Andušić z zaščitim srcem zapustil bolnico.

Dva otroka zgorela. Mijo Jagodič iz vasi Braze pri Brčkem, ki je ločen od svoje žene, je šel v mesto na delo. Doma je pustil svoja dva otroke sama. Otroka sta se igrala okrog ognja, v bližini pa se je nahajala slama, na kateri sta spala. Ogenj je zajel slamo in v kratkem času je bila vsa soba v plamenu. 6letna Katka in 3letni Mato sta zgorela. Na lice mesta je prišla sodna komisija, da ugotovi, kdo je kriv te nesreče.

Iz ptujske bolnišnice. V letu 1932 se je zdravilo v ptujski bolnišnici 1526 oseb.

Hlod zlomil nogo. V ljubljansko bolnišnico so pripeljali 31letnega delavca Franca Ložarja, uslužbenega pri lesnem podjetju Borisa Samse v Litiji. Ložar je delal v gozdu, med delom pa je padel nanj hlod in mu zlomil desno nogo. — V Dobrovcu pri Homcu je konj brcnil 22letno zasebnico Ano Bregarjevo in jo poškodoval.

Volkovi. V okolici Karlovca so se pojavile velike tolpe volkov, ki napadajo vasi in delajo kmetom veliko škodo. Zaradi tega je tamkajšnje lovsko društvo sklenilo, da napravi na volkove velik pogon.

Zagonetna smrt moža in žene. V vasi Libač blizu Rume se je odigrala pretresljiva rodbinska tragedija. Na domu so našli mrtva Lazarja in Anko Vukin. Mati je držala v naročju dete, mož in žena sta imela čuden izraz na obrazih. Mrtva mati je tako krčevito objemala triletno hčerko, da so ji jo komaj iztrgali. Pravi vzrok tragedije še ni pojasnjen.

Mrtvega brata peljal v bolnico. Kmet Dragoljevič iz vasi Serengrad je pripeljal v novosadsko bolnico mrtvega brata Pajo. V bolnici je brat povedal, da je bil Pajo jutraj doma še zdrav in dobre volje, naenkrat mu je pa postalo slabo in je umrl. Oblasti so odredile obdukcijo trupla.

Neva kmetska igra. Vsem podežel. odrom najtopleje priporočamo, zlasti našim društvom kmetskih fantov in deklet, zgodovinsko ljudsko igro v petih dejajah »Razbojnik Guzaj«, spisal Ernest Tiran. Igra se dobi pri avtorju v Ljubljani pri Celju. Radi zanimivosti, napete vsebine in lahke scenerije bo ta igra dobrodošla vsem podeželskim odrom.

Smrt najstarejše Banjalučanke. V Banjaluki je umrla v nedeljo Ana Albrecht, ki je bila 7. decembra 100 let stara. Doma je bila iz Bavarke.

Zvesta mačka. V Vršovicah pri Pragi je bila te dni obveščena policijska stražnica, da je slišati z nekega poslopja strahovito mačje mijavkanje. Stanovanja, iz katerega so prihajali glasovi, ni mogel nihče odpreti. Sledil je policija vrgla vrata s tečajev in vdrla v sobe. Našla je najemnika, nekega trgovca, obešenega na križu pri oknu. Mačka, ki je bila edina priča tega prizora, je pobesnela in so jo vjeli šele po naporih mukah

Vesti iz sveta

Svetovna proizvodnja sladkorja bo znašala po cenitvah 6 milijonov 515.000 ton, kar je za milijon ton manj kot lani.

Hripa v Londonu. Pretekli teden je v Londonu umrlo na hripi 333 oseb.

Na poti iz Leningrada v Helsinkfors se je ponesrečil eden največjih ruskih zrakoplovov.

V Indiji je izbruhnila vstaja muslimanskega prebivalstva. Proglašeno je bilo obsedno stanje.

Transkavkaška železnica. Moskovska vlada je sklenila zgraditi električno železnico čez Kavkaz. Ta proga bo, kadar jo bodo dogradili, najvišja železniška naprava na svetu. Njena trasa leži mnogo višje kakor slovita pirenejska železnica. Transkavkaška železnica bo skrajšala vožnjo od Moskve do Tiflisa za celih 24 ur in bo prihranila državi letno 50 milijonov rubljev. Železniška proga bo imela mnogo prelazov, najdaljši med njimi bo nad 6 km dolg.

Dobiček od škode. Sodišče v Plznju je uredilo zapuščinske zadeve pokojnega tvorničarja dr. Karla Škode. Njegova zapuščina, v kateri sta dve veleposesti s hišami in vrednostnimi papirji, znaša 37 milijonov Kč. Razdelili jo bodo na tri dele med Škodove potomce. Davčni urad bo od zapuščine imel lep dobiček — pobral bo tri milijone Kč.

ZAVAROVANJA

za dote otrokom in posmrtnine od
Din 1000.— do Din 25.000.—
sprejema pod najugodnejšimi pogoji

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 7
Pišite takoj za pojasnilo. Za odgovor priložite znamko

Milijon potepuhov v Ameriki. Ameriško časopisje, ki je pred nekaj leti pisalo o brezdomski mladini v Rusiji, ugotavlja, da se kaže isti pojav sedaj tudi v Ameriki. Bivši policijski komisar v Washingtonu, brigadni general Glassford, je ustanovil društvo za zaščito mladine. Organizacija ima namen vrniti podivjano mladež, ki jo cenijo na milijon glav, normalnim razmeram. Za zaposlitev te mladine bo moral dovoliti kongres posebna sredstva, kajti doslej niso žrtvovali filantropi v ta namen niti centa.

Izumiteljeva tragika. V New Yorku se je zastupil s svetilnim plinom Avstrijec Albert Schwarz, izumitelj kroglevnega telovnika in brzostrelnega revolverja malega kalibra. Albert Schwarz, je živel v Ameriki od l. 1900. in je prodal svoja dva omenjena izuma newyorški policiji. Vzrok samomora je bila beda.

Z avtomobilom skozi Saharo. Mlada Švedinja Eva Dicksonova je 16. decembra v spremstvu nekega črnega boy nastopila v britski koloniji Kenji avtomobilsko vožnjo skozi Belgijski Kongo in je prevozila progo vzdolž Čadskega jezera, skozi Nigerijo in Saharsko puščavo. Na zadnji dan starega leta se je pripeljala v Alžir, od koder bo nadaljevala potovanje proti Franciji, nato pa se popelje z avtomobilom domov. Povod za vožnjo je dala neka stava, ki jo je Dicksonova dobila že z dosedanjim srečnim potovanjem.

5 milijonov sužnjev na svetu. Lady Simon, žena ministra Johna Simona, je napisala v »Frankfurter Zeitung« članek, v katerem se toplo zavzema za odpravo suženjstva. Lady Simon opozarja na to, da je danes še zmerom 5 milijonov ljudi v osrčju Afrike, v Abesiniji in na Daljnem Vzhodu, uklenjenih v suženjske verige. (Najbrž jih bo še enkrat toliko. — Opomba uredništva.)

Dopisi

Položnice

V 50. številke »Kmetkega lista« smo priložili poštne položnice vsem našim cenjenim naročnikom s prošnjo, da bi se jih poslužili ter čimprej poravnali naročnino za l. 1933, ki znaša, kakor doslej, 30 Din za celo leto.

Is Iga. Kakor drugod, tako je tudi nas Ižance gospodarska kriza zagrabila. Njena trda pest se občuti med Ižanci najhujše v našem centru, kjer se nahaja obširna Studenska vas, v kateri živi nad 220 družin, in je med temi gostačev, kočarjev in malih posestnikov nad 40 odstotkov. Le-ti si iščejo dela, da si pribore potrebni kruh zase in družino. Ker pa tudi pri večjih posestnikih pritiska denarna kriza vedno huje, je dobiti zaslužek čim dalje težje. Vsled tega nastaja revščina in beda čim dalje večja. Niso redki slučaj, ko uboga gospodinja premišljuje, kje bi dobila denar, da bi kupila soli in obula svoje otroke. Slednjič najde v podstrešju par piščancev, par golobčkov in nekaj zajčkov, in to nese v košarici v mesto. Ker ni okroglega pri hiši, si išče posojila pri prijateljih ali znancih, ker ve, da bo mitničar na potu zahteval 10 Din, da jo spusti na trg. Naša banovina dobi državne podpore za omiljenje krize nad 6 milijonov dinarjev, za kar gre vsa čast in hvala g. ministru Puclju. Opravičeno bi bilo, če bi semkaj na Ižansko padla od tega tudi kaka drobtina! 4 milijone dinarjev pojde za javna dela. Naš potok »Išca« ni bil že od pametiveka reguliran, v sredi struge so zrastle kupi, ki mole iz vode in ovirajo vodotok, in če je par dni deževje, je že vse obrežje pod vodo. Da je regulacija potrebna, lahko prizna vsak strokovnjak. Mi prosimo merodajne faktorje, če že ni mogoče izvesti popolne regulacije, naj v tem vsaj nekaj za silo store, da bodo dobili naši brezposelni delavci in reveži nekaj zaslužka.

Bloke. Dne 3. januarja se je v župni cerkvi sv. Mihaela poročil g. Venceslav Winkler, učitelj z gospodično Julki Punčuhovo, učiteljico, hčerko upok. šolskega nadzornika v Logatcu. Mladima poročencema obilo sreče! — Naš ožji rojak dr. Dore Lavrič, sedaj asistent na kirurški kliniki v Zagrebu je, kakor smo izvedeli, imenovan za primarija bolnice v Mariboru. G. primarij je star komaj 33 let, pa je že znan kot priznan kirurg, ki se je tudi izkazal kot pisec strokovnih razprav iz svoje stroke. Na novem mestu mu želimo mnogo uspeha. — Bloke, ki so v tem času znane kot druga Sibirija, so letos prav gorke in mladina komaj pričakuje snega. Da snega ne bi bilo, zato nismo v strahu, bo pa najbrže v času, ko si ga ne bomo želeli.

Velesovo pri Kranju. Občinski odbor občine Velesovo je na svoji seji dne 13. decembra 1932. soglasno izvolil č. g. Janka Barle-ta, župnika pri Sv. Jakobu v Ljubljani in bivšega nar. poslanca za častnega občana. Iskreno častitamo!

Zborovanje vinogradnikov v Semiču. Dne 15. januarja 1933. se vrši v Semiču zborovanje vinogradnikov v svrhu ustanovitve vinarske zadruge za črnomeljski srez. Pričetek zborovanja ob 18.30. — O zadrugarstvu in vinarstvu predava areski kmetijski referent iz Črnomlja. Interesenti se vlijudno vabijo k čim številnejši udeležbi.

Pri slabem počutju »naravna« »Franz Josefov« grenčica prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo težkote in češče zanesljivo koristijo že male količine. Dopisi ženskih zdravnikov hvalijo soglasno prav milo učinkovanje »Franz Josefove« vode, ki je posebno izborna za nežni ustroj ženskega telesa. »Franz Josefov« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Prehrana telet

Teletčka je želja slehernega živinorejca, kateremu krasi hlev breja krava mlekarica. Zakaj, mati dobra mlekarica, oče mlečnega rodu, bo po vsej verjetnosti tudi hčerka vredna svojih roditeljev — ostala bo za pleme. Živinorejec pričakuje, da mu bo kot krava dajala najmanj toliko mleka, ko njena mati — če ne še več? Niso namreč redki oni, ki upajo, da bo hčerka mater celo prekosila! In to je tudi cilj umne živinoreje, dosegljiv s pravilno nego in prehrano, predvsem v prvem letu.

Znano je, da se lastnosti — kakor mlečnost, procent tolsče in druge — ne podedujejo že kot take, temveč le njih osnove. Daljnji razvoj osnov v lastnosti, to je naloga prehrane. Nudi živinorejec mlademu, rastočemu organizmu vse potrebne hranilne snovi v dovoljni meri in pravilnem razmerju, potem povoljni uspehi ne bodo izostali. Tudi rekordne količine mleka ne! Nasprotno pa so grebi, storjeni v prvem letu, neopustljivi — napake pozneje nepopravljive.

Rastoča žival potrebuje hrano, katere vsebuje mnogo beljakovin in rudninskih snovi. Tele pretvori do 90 % celokupne beljakovine v mleku v meso. Čim starejši postaja, tem bolj pojema sposobnost tvorbe mesa in — kakor iz maščob in škroba — tako se tudi iz preostalih beljakovin tvori v poznejši dobi: mast, toplota in energija. Nikakor pa ne obratno. Tvorba beljakovin, to je mesa, v živalskem telesu ni mogoča iz maščob in škroba, temveč le iz beljakovin. Zato so beljakovine tolike važnosti za rast mlade živine. Istotako so tudi rudninske snovi — predvsem fosfor in apno — za tvorbo kosti neobhodno potrebne.

V mleku so vse potrebne hranilne snovi v pravilnem razmerju in lahko prebavni obliki. Mleza — to je mleko, katerega izločuje krava prve dni po otelitvi — je nenadomestljiva. Vsebuje do 16 % beljakovin — sicer le 3-4 % — in tudi rudninske snovi je v mlezi več ko v navadnem mleku. Mleza deluje lahko odvajalno. Njena naloga je odstraniti črevesno smolo, ki je nastala kot produkt preosnavljanja v materinem telesu. Prvi dan vsebuje sirišček — do tlej edini razviti želodec teleta — le 1 l prostornine. Če nasesa oz. popije tele prvi dan več ko 1 l mleka naenkrat, pritisne prekomerna količina na ostale, še nerazvite dele želodca, kjer

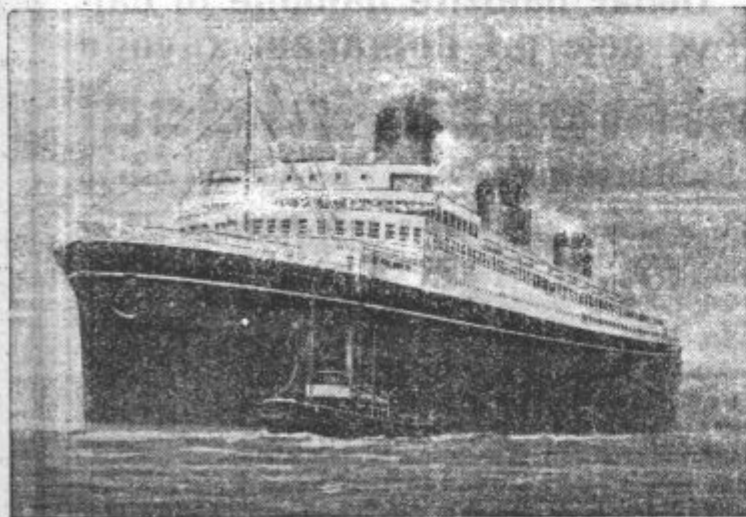
je prebava nemogoča in zle posledice seveda ne izostanejo. Zato je treba nuditi teletu prve dni večkrat na dan — štirikrat, petkrat! — in manjše količine mleka. Tako n. pr. prvi dan le $\frac{3}{4}$ l, po $\frac{1}{4}$ naenkrat. Drugi dan 2 l — t. j. 4krat po pol litra — in tako dalje vsak dan približno pol litra več, koncem prvega tedna 4 l dnevno, koncem drugega 6 in koncem tretjega 8 litrov. Dnevno količino 8 do 10 l mleka je treba nuditi teletu do 6 oz. 8 tednov. Čim dalje, tem bolje! V drugem tednu zadostujejo že trije obroki: zjutraj 2 l, opoldne $1\frac{1}{2}$ in zvečer zopet 2 l, a od petega tedna dalje le v dveh obrokih dnevno: zjutraj 4 l in zvečer 4 l. Seveda je pravilna odmera količine mleka mogoča le pri onih naprednih živinorejcih, kateri teleta napajajo, ne pa pripuščajo, da sama sesajo. Sesanje, prvotni način prejetja mleka, spada v ono dobo, ko je dajala krava le toliko mleka, kolikor ga je bilo potrebno za odgojo teleta. Današnja krava daje dvakrat, trikrat več mleka, kakor ga more nasesati tele. Sesa li tele pred molžo, tako dobi prvo mleko, ki vsebuje manj tolsče, če sesa po molži, dobi zopet mleko, v katerem je procent tolsče mnogo večji — do 6%. V obeh slučajih je treba kravo po sesanju čisto pomolsti. Dalje niti v prvem, niti v drugem slučaju ne vemo, koliko mleka je nasesalo tele. Enkrat nasesa premalo, drugič zopet preveč, kar mu škoduje.

Pravilno, to je enakomerno prehrano telet omogoči le napajanje. Nanj se tele hitro privadi. Najprej mu je treba pomoliti prst omočen v mleko in nato mu z drugo roko potisniti glavo v posodo z mlekom. Mleko mora biti toplo, ponudeno teletu takoj po molži. Posoda čista! Razni aparati so ravno zato neprimerni, ker se težko čistijo.

Poleg pravilne odmere količine mleka je prednost napajanja telet tudi v tem, ker molža, predvsem pri kravah po prvi otelitvi povoljno vpliva na mlečnost. Tele nikdar čisto ne izprazni vime. Tudi mu krava mleko običajno zadržuje. Dalje pride v poštev dandanes tudi štednja, v kolikor bi tele nasesalo več, kakor pa potrebuje. In končno je odstavljanje telet pri napajanju veliko lažje izvedljivo kot pa tam, kjer teleta sesajo.

Ing. Janez Pucelj.

Katastrofa francoske poštne ladje

Pretekli teden je v bližini angleške obale zgorel francoski prekomorski parnik »Atlantique«. Ladja, ki je imela 42.000 ton, je spadala med največje francoske prekomorske parnike. Zgrajena je bila šele pred dvema letoma ter je vozila na progi Bordeaux—Buenos Aires v Južni Ameriki. Ladja je bila najmoderneje opremljena ter izdelana kar najbolje.

Po obsegu požara spominja ogenj na največje ladijske katastrofe. Požar je bil, kot se zdi, podtaknjen od plačane zločinske roke. Uničena ladja je bila zavarovana pri angleških zavarovalnicah za 2 milijona funtov.

Ameriški predsednik Coolidge umrl

Pretekli teden je zadela kap bivšega predsednika Ameriških Zedinjenih držav Calvina Coolidgea.

Pokojni je bil rojen 7. julija 1872 v gorskem mestecu Plymouthu v državi Vermont kot farmarjev sin. Studiral je matematiko, toda posvetil se je farmarstvu svojih roditeljev. Šele po-

zneje se je znova lotil študij in l. 1897 se je naselil kot odvetnik v Northamptonu, kjer je zdaj umrl. Nekaj let je bil tudi župan tega mesta. V politično življenje je posegel l. 1912 kot član senata države Massachusetts, ki ji je bil l. 1919 do 1920 guverner. Leta 1919 je opozoril javnost nase, ko je energično zatrl stavko bostonskih policistov. Kot prezident je bil znan po Ameriki pod zdevkom »Molčec«.

Lep napredek združništva v naši državi

Splošen pregled združništva

Glavna združna zveza v Beogradu je pravkar izdala statistiko o združništvu v naši državi po stanju ob koncu leta 1931. V tej zvezi je sedaj včlanjenih 20 revizijskih zvez, nadalje 7 centralnih zadrug (oblastnih zadrug, ustanovljenih po zakonu o kmetijskem kreditu) in 4 revizijske zveze zadrug, ustanovljenih po zakonu o kmetijskem kreditu.

Od vseh združnih zvez je po številu včlanjenih zadrug (toda ne po številu združnikov) najmočnejši Glavni savez srpskih zemljoradniških zadrug, ki ima 2286 včlanjenih zadrug s 118.290 združniki. V Dravski banovini pa so 4 zveze gospodarskih zadrug, od katerih ena (Revizijska zveza, Ljubljana) ni včlanjena v Glavni združni zvezi. Število včlanjenih zadrug in združnikov je bilo ob koncu leta 1931 pri teh štirih slovenskih združnih zvezah naslednje:

	zadrug	združnikov
Združna zveza, Ljubljana	650	154.484
Zveza slov. zadr., Ljubljana	318	76.185
Zveza gosp. zadr., Ljubljana	74	21.000
Revizijska zveza, Ljubljana	40	8.640

Skupaj 1082 260.309

Vsega je torej v štirih slovenskih združnih zvezah včlanjenih 1082 zadrug z 260.309 združniki (od teh zadrug je le malenkostno število izven območja Dravske banovine). V vsej državi pa je 7483 zadrug z 855.836 združniki, od teh je več kakor polovica, namreč 4407 kreditnih zadrug, 1217 nabavilskih, produktivnih in konsumnih, 284 živinorejskih, 184 mlekarških, 114 žitarskih, 89 stavbnih, 84 zdravstvenih, 81 vinarskih, 60 kmetijsko-strojnih, 51 električnih, 43 ribarskih, 24 vodovodnih, 23 oljarskih, 20 tiskovnih, 16 sadjarskih, 16 tobačnih itd.

Slovensko kreditno združništvo najmočnejše

Za presojo razvoja kreditnega združništva je važno gibanje hranilnih vlog in danih posojil pri kreditnih zadrugah v naši državi. To gibanje kažejo v zadnjih letih naslednje številke (v milijonih Din):

	hran. vloge	dana posojila
1927	1405	1128
1928	1711	1395
1929	2087	1776
1930	2346	2161

Pri vseh kreditnih zadrugah v Jugoslaviji so lani znašale hranilne vloge 2346 milijonov Din, to je za 259 milijonov Din več nego ob koncu leta 1929; posojila pa so tudi že prekoračila dve milijardi.

Pri največjih dveh slovenskih združnih zvezah pa je bilo lani ob koncu leta stanje vlog in posojil naslednje (v milijonih Din):

	hranilne vloge	posojila
Združna zveza	988-7	722-6
Zveza slovenskih zadrug	645-1	576-5

Ti dve zvezi sta imeli torej skupaj 1634 milijonov Din hranilnih vlog, to je 75 odstotkov vseh hranilnih vlog pri kreditnih zadrugah v naši državi.

Cene v Avstriji. Življenje v Avstriji je več kot še enkrat dražje kakor pri nas. Kakor je znano, stoji avstrijski šiling precej visoko in sicer velja 1 šiling 9 dinarjev, 20 par. V Gradcu prodajajo mesarji na trgu meso po sledečih odoblasti kontroliranih cenah:

Vol (zadnji del) 2 šilinga 80 grošev.
Bržola — ravno toliko.
Pljučna pečenka (volovska) 3 šilinge 40 grošev.
Teletina 2 šilinga 60 grošev.
Svinjina 4 šilinge.
Špeh 2 šilinga 40 grošev.
Koliko pa dobi kmet pri nas za živino? Te cene so točne, ker jih je dne 8. t. m. prepisal neki naš prijatelj na trgu v Gradcu.

Kmetje! Naročajte in čitajte „Kmetški list“!

A. & E. SKABERNE LJUBLJANA

Uvoz in prodaja angleškega in češkega sukna,
volnenega blaga in svile

VAŽNO: V račun jemljemo (do preklica) tudi
HRANILNE KNJIŽICE prvovrstnih ljubljanskih
denarnih zavodov

A. & E. SKABERNE, Ljubljana

Posojila, brezobrestna

za odkup zemljiško-
knjižnega dolga, na-
kup posestva in zida-
vo hiš podeljuje:

„Zadruga“

LJUBLJANA

Poštni predal 907.
Išče zastopnike!

VSAK

zaveden kmet
bi moral
čitati naš
list;

OGLASI

v

„Kmetškem
listu“

imajo

USPEH!

Dobro zaslužek

prinese zastopstvo za zavarovanje.
Zanesljivi in agilni poverjeniki naj
se zglase pri domači zavarovalnici

HERCEG-BOSNA

LJUBLJANA, Šelenburgova 7/I.

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v *Ljubljani*

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih
pridelkov, najfinejšo banaško in domačo
moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago
in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst
umetnih gnojil, modre
galice ter najboljšega
trboveljskega in split-
skega portland-cementa

Kolodvorska ulica šte. 7

Koruzo,

suho kakor tudi umetno sušeno
nudi po najnižjih cenah

Ekonom

Ljubljana, Kolodvorska ul. 7

Priporočamo Vam
najboljše šivalne stroje in
kolesa

**Adler-
GRITZNER**

Svicaški pletilni
stroji DUBIED

edino le pri trvdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 29-18 za vodo. Telef. št. 29-18
Brezplačen pouk v vezenju. — Večletno jamstvo.

Zaloga v Kranju
Trgovina Levičnik

Kmetški hranilni in posojilni dom

v **Ljubljani**
Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Denar naložite najbolje in naj-
varneje pri domačem zavodu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

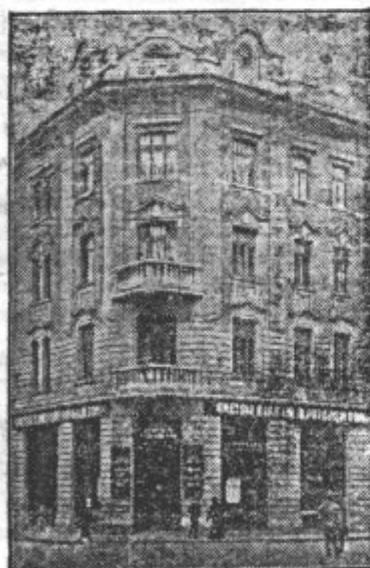
Račun pošt. hranil št. 14.257
Brzjavi: „KMETSKI DOM“
Telefon šte. 28-47

VLOGE na knjižice in tekoči račun
se obrestujejo po 5 1/2%, brez odpo-
povedi, pri trimesečni odpovedi po 7%, brez odbitka davka na rento

Stanje vlog nad 35.000.000 dinarjev // Rezerve nad 900.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog
Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja.
POSJILA daje proti poroštva, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih
papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2,
Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3

Kmetje! Kupujte domače izdelke!